

C-769/23. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2023. december 13.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Consiglio di Stato (Olaszország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2023. december 5.

Fellebbező:

Mara soc. coop. arl

Ellenérdekű felek:

Ministero della Difesa

Gruppo Samir Global Service Srl

[omissis]

OLASZ KÖZTÁRSASÁG

**A Consiglio di Stato (Sezione Quinta) (államtanács, ötödik tanács
Olaszország)**

bíróági feladatkörében eljárva

meghozta a következő

VÉGZÉST

a Mara soc. coop. r.l.[omissis] által

a Ministero della Difesával (védelmi minisztérium, Olaszország) [omissis], a Gruppo Samir Global Service s.r.l-lel [omissis]

szemben

a [omissis] római Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio – Roma, sez. I (Lazio tartomány közigazgatási bírósága, I. tanács, Olaszország) felek közötti jogvitában hozott 6259/2023. sz. ítéletének

megváltoztatása iránt

előterjesztett kereset tárgyában.

[omissis] [*eljárási formulák*]

I) TÉNYÁLLÁS

1. – A Ministero della difesa (védelmi minisztérium) – az *Európai Unió Hivatalos Lapja* 2021. december 29-i 2021/S 253–672319. számának kiegészítésében megjelent előzetes tájékoztató tárgyát képező, szerződéskötési szándékról szóló 2022. július 14-i határozattal – az Unión belül (az ezen időpontban hatályos) decreto legislativo 18 aprile 2016, n. 50 (Codice dei contratti pubblici) (a közbeszerzési törvénykönyvről szóló, 2016. április 18-i 50. sz., felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet) 60. cikke értelmében vett, kilenc részből álló nyílt eljárást indított a saját központi és perifériás, valamint egyéb szükségleteinek kielégítését szolgáló szállításokhoz kapcsolódó és egyéb alkalmi sürgősségi, szakképzettséget nem igénylő munka 2023. évben történő szolgáltatására irányuló, három évre megújítható közbeszerzési szerződés odaítélése iránt (3144713. sz. eljárás).

A jelen ügy tárgyát az „*Aeronautica Militare area nord*” (Légierő, északi körzet) címet viselő 6. résszel kapcsolatos (CIG 9351659124 – NUTS-kód: ITH41), 532 786,89 euró értékű eljárás képezi (feltételezett teljes szerződéses alapérték: 5.200.565,31 EUR, amely nem tartalmazza a héát és/vagy a jogszabályban előírt egyéb adókat és járulékokat). A közösségi értékhatár alkalmazása szempontjából, tehát a 2016. évi 50. sz., felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 35. cikke értelmében az ajánlattételhez szükséges dokumentációban a rész – esetleges megújításokhoz szükséges összegeket is tartalmazó – értékeként összesen 3 463 114,72 EUR szerepelt, amely nem tartalmazza a héát (és még mindig a közösségi értékhatár alkalmazása szempontjából a közbeszerzési szerződés összértékéeként 33 803 674,52 EUR szerepelt, amely nem tartalmazza a héát).

Az ajánlati felhívás szabályai között – a 2016. évi 50. sz., felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 95. cikke 4. bekezdése b) pontjának megfelelően – odaítélési szempontként a legalacsonyabb ár szerepelt, tekintettel arra, hogy szabványosított jellemzőkkel rendelkező szolgáltatásról van szó. Az ajánlott árengedménynek kizárólag a szerződéses jutalékokra kellett volna vonatkoznia, és az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 17. cikkének második bekezdése e tekintetben a következőképpen szövegezte: „– *figyelembe véve, hogy a kért százalékos árengedmény kizárólag a jutalékokra fog vonatkozni – [a munkaerőköltség] [...] változatlan marad, mivel a foglalkoztatott munkavállalók munkabérfizetésének alapját az ágazati kollektív szerződés képezi. Az árengedmény tehát nem érinti az*

50/2016. sz., felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 50. cikkében foglalt, lényegében a foglalkoztatottsági szintek biztosítására és a munkavállalók nemzeti kollektív szerződés alkalmazása révén történő védelmére irányuló célkitűzéseket.”

A 6. részre vonatkozó közbeszerzési szerződést a 100%-os árengedményt ajánló, a jelen ügyben fellebbezőként eljáró Mara s.c.r.l. részére ítélték oda. Egy másik versenytárs, a Groupe Samir Global Service s.r.l. is 100%-os árengedményt ajánlott, és egy további versenytárs is ehhez hasonlóan tett. A közbeszerzési szerződést mindazonáltal sorshúzás útján a Mara s.c.r.l. részére ítélték oda [omissis]

II) AZ ELSŐFOKÚ ELJÁRÁS

2. – A Gruppo SAMIR Global Service s.r.l. tehát a Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio (Lazio tartomány közigazgatási bírósága) előtt megtámadta a versenytárs részére történő odaítélésről szóló határozatot [omissis]. [az előzetes döntéshozatal iránti kérelem szempontjából nem releváns egyéb megtámadott dokumentumok] A felperes a nyertes ajánlattevő által benyújtott ajánlat ellen, másodlagosan pedig az ajánlati felhívás teljes egészében történő megsemmisítésére irányuló kifogásokat hozott fel.

[omissis]. [nemzeti eljárás]

3. – A TAR Lazio, Roma, sez. I-bis (Lazio tartomány közigazgatási bírósága, I-bis. tanács, Róma) a fellebbezéssel megtámadott 2023. április 11-i 6259. sz. ítéletével a Gruppo Samir Global Service s.r.l. által hivatkozott érdekre vonatkozóan hely adott ez utóbbi alapkeresetének, következésképpen a 6. részre korlátozottan megsemmisítette az ajánlati felhívást [omissis]. [nemzeti eljárás].

III) A FELLEBBEZÉSI ELJÁRÁS

4. A Mara s.c.r.l. jelenleg elbírálás tárgyát képező fellebbezésével az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte [omissis]. Fellebbezését két jogalapra alapította. A Gruppo SAMIR Global Service s.r.l. társaság csatlakozó fellebbezést nyújtott be.

A fellebbező első jogalapjával többek között a 2016. évi 50. sz., felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 95. cikke 3. bekezdése a) pontjának megsértésére hivatkozott, mivel az abban előírányzott szabály – amely a munkaerő-igényes szerződések esetében nem teszi lehetővé a legalacsonyabb ár szempontjának választását – nem alkalmazható az olyan szerződésekre, amelyek a jelen ügyben foglaltakhoz hasonlóan szabványosított jellemzőkkel is rendelkeznek. A fellebbező álláspontja szerint e rendelkezés – ellenkező esetben – ellentétes lenne az uniós joggal, különösen a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (EGT-vonatkozású szöveg) 67. cikkével. A fellebbező megjegyzi, hogy az említett uniós rendelkezés célja, hogy előmozdítsa a szolgáltatások

minőségének javítását (ami egyébiránt összhangban áll a 2014. évi irányelv elfogadását megelőző, a közbeszerzési politika modernizálásáról szóló, 2011. október 25-i 2011/2048[INI]. sz. állásfoglalással), és a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat szempontját részesíti előnyben; a nemzeti jogi rendelkezés azonban még ebből a szemszögből nézve is sérti az arányosság elvét, mivel túllépi az irányelvben megjelölt célok eléréséhez szükséges mértéket, jóllehet, a legalacsonyabb ár szempontja elfogadható lenne a nagymértékben szabványosított áruk vagy szolgáltatások esetében, mivel ilyen esetben ténylegesen nincs szükség az eltérő műszaki ajánlatok beszerzésére. A fellebbező ezért azt kérte, hogy az eljáró bíróság erre vonatkozóan előzetes döntéshozatal céljából terjesszen kérdést az Európai Unió Bírósága elé.

5. – [omissis]. [*nemzeti eljárás*]

IV) A VITATOTT TÉNYÁLLÁS ÉS AZ ALKALMAZANDÓ SZABÁLYOZÁS MEGHATÁROZÁSA.

6. – A szóban forgó fellebbezés részleges elbírálását követően fennmaradó, jogvita tárgyát képező kérdés arra vonatkozik, hogy a munkaerő-igényes, de szabványosított jellemzőkkel rendelkező közbeszerzési szerződés (a jelen ügyben teherszállításhoz kapcsolódó, szakképzettséget nem igénylő munka szolgáltatásának) odaítélésére irányuló nyílt eljárást a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat odaítélési szempontja szerint kell-e lefolytatni, vagy éppen ellenkezőleg, az ajánlatkérőt a legalacsonyabb ár szempontjának kiválasztása tekintetében mérlegelési mozgástér illeti meg.

A releváns nemzeti rendelkezések a következőképpen rendelkeznek:

- a (jelen ügy tárgyát képező szerződésre időbeli hatályánál fogva alkalmazandó) 2016. évi 50. sz., felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 95. cikke 3. bekezdésének a) pontja a következőképpen rendelkezik: „*Kizárólag a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatra vonatkozó, a legjobb ár-minőség arány alapján meghatározott szempont alapján ítélték oda:*

a) *a szociális szolgáltatásokra, kórházi, gondozási intézményi és iskolai étkeztetési szolgáltatásokra, valamint az 50. cikk 1. bekezdésében meghatározott munkaerő-igényes szolgáltatásokra vonatkozó szerződések, a 36. cikk 2. bekezdésének a) pontja szerinti odaítélések sérelme nélkül;*

b) *a 40 000 EUR vagy azt meghaladó értékű mérnöki és építészeti, valamint egyéb műszaki és szellemi jellegű szolgáltatások odaítélésére vonatkozó szerződések;*

b-bis) *a 40 000 EUR vagy azt meghaladó értékű, jelentős technológiai tartalommal rendelkező vagy innovatív jellegű szolgáltatásnyújtásra és árubeszerzésre vonatkozó szerződések;”*

- az a) pontban hivatkozott szabályok viszont úgy szólnak, hogy (az 50. cikk 1. bekezdése): „A szerződésről szóló hirdményeknek, tájékoztatóknak és felhívásoknak a koncessziós szerződések, valamint az építési beruházásokra és nem szellemi jellegű szolgáltatások nyújtására vonatkozó szerződések, különösen a munkaerő-igényes szerződésekre odaítélése esetében – az Európai Unió elveinek tiszteletben tartásával – az alkalmazott személyzet foglalkoztatása stabilitása előmozdítását szolgáló konkrét szociális záradékokat kell tartalmazniuk, ezek keretében előírva a decreto legislativo 15 giugno 2015, n. 81 (2015. június 15-i 81. sz., felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet) 51. cikke szerinti ágazati kollektív szerződéseknek a nyertes ajánlattevő általi alkalmazását. Munkaerő-igényes szolgáltatások azok a szolgáltatások, amelyek esetében a munkaerőköltség a szerződés összértékének legalább 50%-a.”; [omissis] [a 36. cikk (2) bekezdése a) pontjának a jelen ügyben irreleváns szövege];

- a 2016. évi 50. sz., felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 95. cikke (4) bekezdésének b) pontja a következőképpen szól:

„A legalacsonyabb ár szempontja alkalmazható: [...] b) a 3. bekezdés a) pontja szerinti munkaerő-igényes szolgáltatások kivételével az olyan szolgáltatások és árubeszerzések esetében, amelyek szabványosított jellemzőkkel rendelkeznek, vagy amelyek feltételeit a piac határozza meg.”

Ez utóbbi kivételt a decreto-legge 18 aprile 2019, n. 32 (Disposizioni urgenti per il rilancio del settore dei contratti pubblici, per l’accelerazione degli interventi infrastrutturali, di rigenerazione urbana e di ricostruzione a seguito di eventi sismici), convertito, con modificazioni, in legge 14 giugno 2019, n. 55 (módosításokkal a 2019. június 14-i 55. sz. törvényé átalakított, a közbeszerzési ágazat fellendítését, az infrastrukturális, városrehabilitációs és földrendéseket követő újjáépítési beavatkozások felgyorsítását szolgáló sürgős rendelkezésekről szóló, 2019. április 18-i 32. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet) 1. cikke 20. bekezdése t) pontjának 3) alpontja illesztette be.

A törvény azonban nem határozza meg a „szabványosított jellemzőkkel” rendelkező szolgáltatás (vagy árubeszerzés) fogalmát, azonban úgy lehet tekinteni, hogy az – legalábbis a szolgáltatások tekintetében – olyan szolgáltatásokra kívánt utalni, amelyeket nagymértékű ismétlődés és a személyre szabható (például technológiai vagy innovatív) elemek hiánya jellemez, és amelyekkel kapcsolatban nehezen képzelhető el, hogy a versenytárs hozzájárulása alkalmas lenne az egységes szolgáltatás iránti elvárás megváltoztatására; ez pedig az eljárás gazdaságossága és gyorsasága céljából lehetővé teszi a legalacsonyabb ár szempontjának alkalmazását, mivel nincs különösebb indoka a versenytársak jobb műszaki színvonal szempontjából történő összehasonlításán alapuló szempont alkalmazásának.

7. – A fenti nemzeti jogi háttérből tehát az következik, hogy a közigazgatási szerv a szabványosított jellemzőkkel rendelkező szolgáltatások vagy árubeszerzések esetében jogosult előírni („*alkalmazhat[ja]*”) a legalacsonyabb ár szempontját (a

2016. évi 50. sz., felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 95. cikke 4. bekezdésének b) pontja); ez alól azonban kifejezetten kivételt jelentenek a „munkaerő-igényes szolgáltatások”, vagyis amelyek esetében a munkaerőköltség (a jelen ügy tényállásához hasonlóan) a szerződés összértékének legalább felét teszi ki. Ez utóbbi esetben a 95. cikk 3. bekezdésének a) pontja a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat szempontjának kizárólagos alkalmazásáról rendelkezik.

A szabályok alkalmazását illetően az ítélkezési gyakorlatban megjelenő ellentmondások feloldására és az ezekhez kapcsolódó jogelvek megállapítására [omissis] a nemzeti jogban hatáskörrel rendelkező Consiglio di Stato (államtanács) teljes ülésének azt kellett megvizsgálnia – a jelen üggyhöz hasonlóan szabványosított jellemzőkkel rendelkező, de munkaerő-igényes szerződésre vonatkozó jogvitában –, hogy miként viszonyul egymáshoz a 2016. évi 50. sz., felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 95. cikkének a munkaerő-igényes szolgáltatások esetében a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat szempontját előíró 3. bekezdése és a 95. cikk 4. bekezdésének a legalacsonyabb ár szempontja alkalmazását a szabványosított jellemzőkkel rendelkező szolgáltatások és árubeszerzések esetében lehetővé tevő rendelkezése. Ez még azt megelőzően történt, hogy a jogalkotó 2019-ben a munkaerő-igényes szolgáltatásokra vonatkozó kivétel beillesztésével beavatkozott volna a fent említett 4. bekezdés b) pontjának szövegébe.

A teljes ülés e tekintetben kiemelte, hogy a munkaerő-igényes szolgáltatások odaítélése tekintetében a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat szempontjának előírását – az alkotmány és az uniós jog szerint a közbeszerzési ágazatban kiemelkedően fontos – munkavédelmi célok megvalósítása indokolja. Ugyanakkor figyelmeztetett arra, hogy e célok nem áldozhatók fel a műszaki követelmények és a közigazgatási szervek mérlegelési mozgástérben hozott döntései javára. A 95. cikk 3. és 4. bekezdése közötti látszólagos ellentmondás feloldása során tehát a következő jogelvet állapította meg: „a közbeszerzési törvénykönyv 50. cikkének 1. bekezdése és 95. cikke 3. bekezdésének a) pontja értelmében vett, munkaerő-igényes szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződéseket mindenesetre a legjobb ár-minőség arány szempontja alapján kell odaítélni, még akkor is, ha e törvénykönyv [95. cikke] 4. bekezdésének b) pontja értelmében vett szabványosított jellemzőkkel is rendelkeznek” (2019. május 21-i 8. sz. ítélet).

8. – A TAR Lazio (Lazio tartomány közigazgatási bírósága) – a későbbi elsőfokú közigazgatási ítélkezési gyakorlat által is megerősített ezen elvet alkalmazva – tehát a jelen ügyben úgy ítélte meg, hogy a szóban forgó ajánlati felhívásnak – éppen azért, mert munkaerő-igényes, jóllehet szabványosított jellemzőkkel rendelkező szolgáltatásokra vonatkozik – szükségszerűen a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat odaítélési szempontjáról kellett volna rendelkeznie. A TAR Lazio (Lazio tartomány közigazgatási bírósága) ebből kifolyólag jogellenesnek ítélte azt a *lex specialisban* foglalt kikötést, amely a legalacsonyabb ár odaítélési szempontját írta elő, ebből következően pedig az ajánlati felhívást teljes egészében megsemmisítette.

A szóban forgó ajánlati felhívás ugyanis részleteit tekintve egyrészt vitathatatlanul szabványosított jellemzőkkel rendelkező – pusztán „*csomagok be- és kirakodásából, összeállításából és szétbontásából, a beérkező és távozó anyagok egymásra rendezéséből és ezen egymásra rendezett anyagok szétszedéséből, az anyagok mozgatásából, valamint minden más, raktárak, üzemek, szervezetek, hadihajók és/vagy katonai repülőterek és katonai szervezetek szükségleteinek kielégítését szolgáló, szakképesítést nem igénylő közönséges munkavégzésből*” (vö. az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 17. cikke, 33. oldal) álló –, a védelmi minisztérium javára nyújtandó, „*szakképesítést nem igénylő alkalmi munka*” szolgáltatásának odaítélésére irányul. Másrészt ugyanezt a felhívást – hasonlóan vitathatatlan módon – a leírt be-, kirakodásra és teherszállításra szánt munkaerőből álló munkaerő-igényesség jellemzi: a felek nem vitatják és nem vonják kétségbe azt, hogy a jelen ügyben a munkaerőköltség – a 2016. évi 50. sz., felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 50. cikke 1. bekezdésének második mondatában foglalt meghatározásnak megfelelően – a szerződés összértékének legalább 50%-a.

9. – A fellebbező vitatja a TAR Lazio (Lazio tartomány közigazgatási bírósága) által levont következtetéseket, és előadja, hogy a tisztán materiális és a csomagok mozgatására irányulóan előírt műveleteket illetően – amelyek jellegüknél fogva ismétlődő jellegűek és szabványosítottak – ténylegesen nincs szükség eltérő műszaki ajánlatok beszerzésére, ami csak szükségtelenül bonyolítaná a közbeszerzési eljárást és sértené a közigazgatás megfelelő működésének alkotmányos elvét.

Egyébiránt a jelen ügyben – amint azt a fellebbező megjegyzi – az ajánlati szakaszban felajánlott árengedménynek nem a munkaerőköltséget magában foglaló alapár, hanem inkább kizárólag a jutalékra kellett vonatkoznia; mindazonáltal már ez utóbbit is munkaerőköltség nélkül kell kiszámítani. Az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 17. cikkének utolsó előtti bekezdése ugyanis a következőképpen szól: „*Ugyanis a munkaerőköltség – tekintettel arra, hogy a kért százalékos árengedmény kizárólag a jutalékra fog vonatkozni – még a legalacsonyabb áron történő odaítélés előírása esetén is változatlan marad, mivel a foglalkoztatott munkavállalók munkabérfizetésének alapját az ágazati kollektív szerződés képezi. Az árengedmény tehát nem érinti az 50/2016. sz., felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 50. cikkében foglalt, lényegében a foglalkoztatási szint biztosítására és a munkavállalók nemzeti kollektív szerződés alkalmazása révén történő védelmére irányuló célkitűzéseket.*”

Az árengedmény tehát – a munkaerőköltség változatlansága mellett – kizárólag a vállalkozás lehetséges hasznára vonatkozhatott: az tehát nem érintette a közbeszerzés keretében foglalkoztatott munkavállalók szükségszerű védelméhez kapcsolódó garanciákat. A fellebbező előadja, hogy ily módon mind az ajánlatkérő szerv igényeinek, mind pedig a gazdasági és munkabiztonsági feltételeinek teljesítését biztosította.

9.1. – A felperes az uniós jogot illetően a 2014/24/EU irányelv 67. cikke (2) bekezdése utolsó albekezdésében foglalt rendelkezésre emlékeztet, amely szerint *„A tagállamok előírhatják, hogy az ajánlatkérő szervek odaítélési szempontként nem használhatják kizárólag az árat vagy kizárólag a költségeket, illetve ezek használatát meghatározott típusú ajánlatkérő szervre vagy szerződésre korlátozhatják.”* Ezt a rendelkezést az arányosság elvével összhangban kell értelmezni, amely az uniós jog olyan általános elve, amely szerint a tagállamok által a 2014/24/EU irányelv rendelkezéseinek végrehajtása során megállapított szabályok nem léphetik túl az irányelv célkitűzéseinek eléréséhez szükséges mértéket.

A szolgáltatások jobb minősége előmozdításának célja is relevanciával bír az említett irányelv (92) preambulumbekzdése tükrében, amely szerint *„Az ajánlatkérő szerveket ösztönözni kell az olyan odaítélési szempontok választására, amelyek kiváló minőségű és az igényeiknek a lehető legjobban megfelelő építési beruházások, áruk és szolgáltatások beszerzését teszik lehetővé.”* A fellebbező – a legalacsonyabb ár szempontjának a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat szempontja előnyben részesítése ellenére történő alkalmazhatóságát illetően – a 2014. évi irányelvek elfogadását megelőző, a közbeszerzési politika modernizálásáról szóló 2011. október 25-i állásfoglalásra (2011/2048(INI)) emlékeztet, amelyben bár az Európai Parlament úgy vélte, hogy *„a legalacsonyabb árra vonatkozó feltételt már nem kell meghatározónak tekinteni a szerződések odaítélésekor, és hogy helyette általánosságban az áruk, szolgáltatások vagy munkavégzés teljes életciklusköltségét is figyelembe vevő, a gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi előnyök tekintetében gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot kell figyelembe venni”*, kiemelte, hogy *„ez nem zárná ki a legalacsonyabb ár döntő kritériumként történő alkalmazását a magas fokon szabványosított áruk vagy szolgáltatások esetében.”*

Az olasz jogalkotó tehát a 2014/24/EU irányelv 67. cikkében biztosított lehetőséggel élt, amikor konkrétan a munkaerő-igényes szolgáltatások típusát illetően még abban az esetben is megtiltotta a legalacsonyabb ár szempontjának alkalmazását (a 2016. évi 50. sz., felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 95. cikke 4. bekezdésének b) pontja), ha a szerződés szabványosított jellemzőkkel is rendelkezik, vagyis a szolgáltatások minőségi szempontjai nem bírnak relevanciával. Ez utóbbi esetben a legjobb ár-minőség arány szempontjának előírása nyilvánvalóan túllépné az irányelv által követett, fent említett célok eléréséhez szükséges mértéket, és ezért ellentétes lenne az arányosság elvével.

10. – Az eljáró bíróság álláspontja szerint – annál is inkább, mivel az EUMSZ 267. cikk értelmében vett végső fokon eljáró bíróságnak minősül – a fellebbező által ily módon javasolt kérdést előzetes döntéshozatalra az Európai Unió Bírósága elé kell terjeszteni.

Megállapítva, hogy a felek között a szóban forgó – munkaerő-igényes, ugyanakkor (a munkaerőtől igényelt, ismétlődő jellegű szolgáltatásokat illetően) szabványosított jellemzőkkel rendelkező szolgáltatásra irányuló – szerződés

jellege nem képezi vita tárgyát, a fellebbezőnek az arányosság elve megsértésével kapcsolatos kifogása különös jelentőséggel bír az ajánlati felhívás szabályai tükrében, amelyek a jelen ügyben odaítélési szempontként a legnagyobb – a munkaerőköltségeket nem érintő, kizárólag a jutalék alapján kiszámított – árengedményt határozták meg.

Ráadásul a jelen ügyben a gazdasági és munkabiztonsági feltételek tiszteletben tartása már mind az ajánlatkérő szerv által az ajánlatok szabálytalanságának vizsgálatára irányuló közbenső eljárás keretében, mind pedig a nemzeti bíróság által megállapítást nyert, amely utóbbi elutasította a felperes által az elsőfokú eljárásban felhozott jogalapokat, amelyekkel a nyertes ajánlattevő ajánlatának jogszerűségét éppen a minimum bérszint megsértésére tekintettel vonta kétségbe.

A (2014/24/EU irányelv 67. cikkében kapott felhatalmazásnak köszönhetően) a jelen ügghöz hasonló tényállások esetében a legnagyobb árengedmény szempontja alkalmazásának tilalmát bevezető nemzeti szabályok szó szerinti alkalmazásának ezért az ajánlati felhívás megsemmisítését kell eredményeznie a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat – fellebbező által hivatkozott uniós jogforrásokban vitathatatlanul előnyben részesített – szempontja előírásának mellőzése miatt.

A munkavállalók védelméhez kapcsolódó jellemző előnyök – amelyek rendszerint ezen odaítélési szempont alkalmazásából erednek – a jelen ügyben még annak ellenére is megvalósultak, hogy az ajánlati felhívás szabályaiban a legnagyobb árengedmény ettől eltérő szempontjára vonatkozó, a fent említett feltételek szerint alkalmazott vitatott rendelkezés szerepelt. Az egyedül a jutalékra alkalmazott, a munkaerőköltséget nem érintő árengedmény tehát – annál is inkább, hogy közigazgatási és bírósági eljárásban is megállapítást nyert, hogy nem sérült a munkavégzést megillető védelem – arra enged következtetni, hogy a legjobb minőség-ár arány odaítélési szempontjának előírására vonatkozó kötelezettség aránytalan, mivel nem veszi figyelembe a műszaki fejlesztés azon esetleges szempontjait, amelyek a szabványosított szolgáltatásokra vonatkozó ajánlatokat elsődlegesen jellemezhetnék volna.

Ebből az következik, hogy a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat szempontjának az uniós jog általi előnyben részesítése a jelen ügyben láthatólag nem áll összhangban azokkal az indokokkal, amelyeknek azt alá kellene támasztaniuk, következésképpen e szempont előírása nyilvánvalóan túlzottnak, aránytalanak és indokolatlannak tűnik.

V – AZ ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL CÉLJÁBÓL A BÍRÓSÁG ELÉ TERJESZTETT KÉRDÉS.

11. – A fenti megfontolásokra tekintettel, mivel – a jelen ügyben felhozott utolsó fennmaradó kifogás elbírálása szempontjából – jelentőséggel bír a fent említett nemzeti szabályozásnak a megjelölt uniós jogi rendelkezésekkel való összeegyeztethetősége, az eljáró bíróság előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti az Európai Unió Bírósága elé:

„ellentétes-e a letelepedés szabadságának és a szolgáltatásnyújtás szabadságának az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 49. és 56. cikkében foglalt elvével, valamint az arányosság [uniós] elvével és a 2014/24/EU irányelv 67. cikkének (2) bekezdésével a közbeszerzési szerződésekre vonatkozó, a 2016. április 18-i 50. sz., felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 95. cikke 3. bekezdésének a) pontjában és 4. bekezdésének b) pontjában, valamint 50. cikkének 1. bekezdésében foglalt és a Consiglio di Stato (államtanács) teljes ülése által a 2019. május 21-i 8. sz. ítéletben megállapított jogelvből is következő olasz szabályozáshoz hasonló olyan nemzeti szabályozás alkalmazása, amelynek értelmében az ajánlatkérő szerv a szabványosított és ugyanakkor munkaerő-igényes szolgáltatásokra irányuló szerződések esetében még akkor sem írhatja elő odaítélési szempontként a legalacsonyabb árat, ha az ajánlati felhívás szabályai – a munkaerőköltség érintése nélkül – kizárólag a jutalékra vagy a vállalkozás esetleges hasznára vonatkozóan írja elő az árengedményt?”

12. – [omissis].[a hivatalnak továbbított iratok felsorolása]

[omissis] [az eljárás felfüggesztése]

A FENTI INDOKOK ALAPJÁN:

A Consiglio di Stato (államtanács, Olaszország) ötödik tanácsa bíróságként eljárva előzetes döntéshozatal céljából az indokolásban szereplő kérdést az Európai Unió Bírósága elé terjeszti, és [omissis] az eljárást felfüggeszti.

[omissis] [az iratok továbbítása] [omissis] Kelt Rómában, 2023. október 12. napján [omissis]